

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Tillsynsvägledningsplan 2010-2013

Planerad tillsynsvägledning enligt Miljöbalken och
Livsmedelslagen

Rapportnr: 2010:15

ISSN: 1403-168X

Rapportansvarig: Lotta Sahlin Skoog m fl

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Miljöskydds-enheten, Naturvårds-enheten,
Kulturmiljö-enheten, Vattenvårds-enheten och Veterinär-enheten

Rapporten finns som pdf på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland under Publikationer/Rapporter

Sammanfattning

I länsstyrelsernas regleringsbrev för år 2008 angavs att länsstyrelserna skulle ta fram en plan för tillsynsvägledningen 2009-2012 och att arbetet med tillsynsvägledning bland annat ska ske genom regional miljösamverkan. Liknande krav på planerad tillsynsvägledning finns inom livsmedelslagstiftningen.

Inom länet sker den regionala samverkan inom miljöbalksområdet i Miljösamverkan Västra Götalands regi samt för livsmedelslagstiftningen främst i form av PIK-gruppen (Projektinriktad kontroll).

Länsstyrelsen har valt att årligen uppdatera tillsynsvägledningsplanen för en ny löpande fyraårsperiod. Denna plan sträcker sig således över åren 2010-2013.

För 2010 och kommande år planeras för löpande vägledningsinsatser i form av information via Länsstyrelsen webbplats, handläggartreffar, tillsynsdagar, kommunrevision m.m. Dessutom planeras för ett antal särskilda insatser. Under 2010 kommer vägledning bl.a. att ske rörande strandskyddstillsyn, enskilda avlopp – med koppling till Naturvårdsverkets nationella kampanj, samt efterbehandlingsfrågor, speciellt kopplat till utbyggnaden av väg och järnväg i Göta-Älvdalen. En studieresa planeras för länets livsmedelsinspektörer och vägledningen rörande vindkraftsfrågor kommer fortsatt att prioriteras.

Beslut om fastställande av denna plan har fattats av länsöverdirektör Göran Bengtsson 2010-03-12

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Innehållsförteckning	3
Bakgrund.....	4
Framtagande av planen.....	4
Avgränsning	4
Tillsynsvägledning i Västra Götalands län	5
Uppföljning och utvärdering.....	5
Samordning	5
Miljösamverkan Västra Götaland	5
Samverkan inom Livsmedelskontrollen.....	5
Stöd och råd	5
Styrande för Länsstyrelsens tillsynsvägledning under 2010-2013.....	7
Miljömål och miljömålsåtgärder	7
Aktuellt inom området	7
Miljöbalken.....	7
Kulturmiljö	9
Livsmedelslagen	9
Kommunernas särskilt efterfrågade behov av vägledning	10
Planerade aktiviteter	12

Bakgrund

Länsstyrelsen är regional tillsynsvägledande myndighet inom miljöbalken och livsmedelslagen. Länsstyrelsen har även ett ansvar som operativ tillsynsmyndighet inom miljöbalken. Tillsynsvägledningen består i utvärdering, uppföljning och samordning av den operativa tillsynen samt stöd och råd till kommunerna i deras roll som operativa tillsynsmyndigheter.

Enligt regleringsbrevet för 2008 skulle samtliga länsstyrelser ta fram en plan för tillsynsvägledningen för åren 2009-2012. Flera centrala verk fick också i uppdrag att ta fram planer för sin tillsynsvägledning. Ett liknande krav på planerad tillsynsvägledning i form av revisioner finns inom livsmedelslagstiftningen. Där styr EG-förordning 882/2004 om offentlig kontroll etc. och kommissionsbeslut 2006/677.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har valt att årligen uppdatera planen för en ny löpande fyraårsperiod. Denna plan omfattar därför åren 2010-2013.

Syftet med planen är att ge kommunerna i Västra Götaland en heltäckande bild av vilken tillsynsvägledning som Länsstyrelsen planerar att genomföra de kommande åren. Ansvariga enheter på Länsstyrelsen är miljöskyddsenheten, naturvårdsenheten, vattenvårdsenheten, veterinärenheten och kulturmiljöenheten.

Framtagande av planen

Vägledningsbehoven har sammanställts utifrån kunskap om aktuella förändringar och krav, pågående insatser samt kommunernas önskemål. Kommunernas behov och önskemål har framkommit vid bl a Tillsynsdagar, Länsmöten för livsmedelskontroll och vid andra möten med företrädare för kommunerna. I samband med Miljösamverkan Västra Götalands enkät inför VP 2010 har även efterfrågats vilka önskemål som finns på särskild vägledning från Länsstyrelsen, utöver de projekt som drivs i Miljösamverkans regi. De aktiviteter som finns med i planen har valts efter vad som är aktuella förändringar samt vad kommunerna har efterfrågat och utifrån vad Länsstyrelsen bedömer behövs inom de närmaste åren.

Avgränsning

Planen omfattar Länsstyrelsens samlade tillsynsvägledning enligt miljöbalken och livsmedelslagen, dvs vägledningen riktad till kommunernas miljökontor eller motsvarande. Länsstyrelsen utför för närvarande vägledning enligt miljöbalken inom områdena miljöskydd, hälsoskydd, efterbehandling av förorenade områden, kemikalier, naturvård och vattenskydd. För att täcka in så mycket som möjligt av det tillsynsarbete som berör miljökontoren eller motsvarande har även livsmedelskontrollen tagits med i planen.

Planen tar upp de aktiviteter som planeras för 2010 och för 2011 i den mån dessa är beslutade. För 2012 och 2013 ges enbart några utblickar med troliga kommande vägledningsbehov. För aktiviteter som kommer att vara återkommande under flera år framöver så har detta angetts.

Tillsynsvägledning i Västra Götalands län

Uppföljning och utvärdering

Länsstyrelsens främsta insats avseende uppföljning och utvärdering av kommunernas tillsyn sker i form av kommunbesök. Då följs miljöbalkstillsynen och livsmedelskontrollen upp. Länsstyrelsen planerar att genomföra 6 besök år 2010.

Samordning

Samordning av tillsynsinsatser och försök att uppnå samsyn i olika frågor sker i första hand via olika samverkansprojekt.

Miljösamverkan Västra Götaland

En stor del av tillsynsvägledningen i länet inom miljö- och hälsoskyddsområdet bedrivs inom samverkansprojektet Miljösamverkan Västra Götaland (MVG). Inom Miljösamverkan sker vägledningen dels i form av serviceprojekt där handledningar tas fram och dels i form av tillsynskampanjer. Länsstyrelsen ser MVG som sitt viktigaste verktyg att nå ut med vägledning inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Deltagande från Länsstyrelsens sida i olika projektgrupper samt arbetsgrupp och styrgrupp kommer därför fortsatt att prioriteras.

Alla kommuner i länet deltar i MVG. Medarbetare från kommunernas miljökontor eller motsvarande medverkar i de olika projekt- och arbetsgrupperna efter kompetens och möjlighet.

Samverkan inom Livsmedelskontrollen

PIK-gruppen (Projektinriktad kontroll) är sammansatt av två representanter från varje region (Göteborgsområdet, Fyrbodalen, Sjuhärads, Skaraborg samt länsstyrelsen). PIK-gruppens huvuduppgifter är:

- Planera, leda och sammanställa länsprojekt
- Besluta om upplägg för länsmöten
- Diskussionsforum för aktuella frågor

Samsynsgruppen består av ca 3 personer. Dessa får vid länsmötena en frågeställning att utreda. Målet är att skapa riktlinje, checklista, blankett eller dylikt.

Dessutom finns fyra *regionala grupperingar* i länet där aktuella frågor tas upp. Länsstyrelsen deltar efter förfrågan.

Stöd och råd

Länsstyrelsen ambition är att ge stöd och råd till kommunerna i handläggningen av enskilda ärenden utan att riskera att en jävssituation uppkommer. Jäv är en personlig omständighet vilket innebär att en myndighet aldrig kan vara jävlig. Det innebär också att en jävssituation inte kan uppstå så länge inte samma person tar aktiv del i beslutsfattandet på olika nivåer. Den rådgivning som kommunerna ofta efterfrågar bör länsstyrelsen således försöka stå till tjänst med. Om sedan det

aktuella ärendet efter överklagan hamnar på Länsstyrelsens bord hanteras det av Rättsenheten som handlägger ärendet och sakenheterna iakttar försiktighet med vem som eventuellt deltar i beslutet.

Länsstyrelsens hemsida är ett viktigt verktyg för att nå ut med vägledning och information om t ex regeländringar, utbildningar m.m.

Miljöskydds-enheten kommer under 2010 att starta en TVL-portal där aktuella frågor inom vägledningen kan förmedlas till kommunerna, och där Länsstyrelsen och kommunerna kan dela med sig av kunskap och erfarenheter till varandra.

Årligen genomförs Tillsynsdagar på tre olika orter i länet där aktuella tillsynsfrågor inom miljöbalksområdet tas upp. Minst ett länsmöte för livsmedelsinspektörer genomförs också. Där avhandlas aktuella frågor inom livsmedelskontrollen.

Styrande för Länsstyrelsens tillsynsvägledning under 2010-2013

Miljömål och miljömålsåtgärder

De åtgärder som Länsstyrelsen och kommunerna har ett ansvar för finns beskrivna i miljömålsdokumentet. Se vidare på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/amnen/Miljomal/mal_for_lanet/

Dessa förslag till åtgärder för att uppnå miljömålen har varit en av grunderna för att ta fram de planerade vägledningsinsatserna.

Vägledning rörande energi och vindkraft har en koppling till miljömålen Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft samt Bara naturlig försurning. Miljömålet Giftfri miljö arbetar vi med genom vägledning rörande efterbehandling av förorenad mark samt Reach-tillsyn och KIU-frågor (karakterisering av industriella utsläpp). Vägledning om enskilda avlopp sker utifrån miljömålen Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet samt Hav i balans. Miljömålen "Levande sjöar..." och "Grundvatten..." har även en koppling till vår vägledning om vattenskyddsområden.

Vägledningen i strandskyddsfrågor strävar i riktning mot miljömålen Levande sjöar, Hav i balans, God bebyggd miljö samt Ett rikt växt- och djurliv. Miljömålet God bebyggd miljö har en koppling till våra vägledningsinsatser rörande hälsoskyddsfrågor, täkter, schaktmassor, översvämningar, vindkraft och kulturmiljö. Vägledning om jordbrukstillsyn har koppling till miljömålen Ett rikt odlingslandskap, Giftfri miljö, Levande sjöar och Grundvatten av god kvalitet samt Ingen övergödning

Aktuellt inom området

Miljöbalken

- Miljösamverkan Sverige (samverkansprojekt mellan länsstyrelserna) startar under 2010 fyra nya projekt: Den optimala tillsynsplanen, Avfall och avfallsförbränning, Länsstyrelserna och skyddet av människors hälsa samt Tillsynsutbildning. Dessutom fortsätter fyra projekt från 2009 som kommer att avslutas under våren 2010: Biotopskydd, Informationsmaterial vattenverksamheter, Riskhantering miljöfarlig verksamhet samt Tillsyn för god ekologisk status.
- Naturvårdsverket, Socialstyrelsen, Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen har tagit fram planer för sin tillsynsvägledning. Länsstyrelsen har i sin planering tagit hänsyn till de aktiviteter som de centrala verken har planerat.
- Prövning av vattenverksamheter kan komma att flyttas från Miljödomstolen till Länsstyrelsen.
- Naturvårdsverket och SGU har under 2009 sett över Allmänna råd och handbok när det gäller vattenskyddsområden. Reviderad version väntas 2010.

- Enligt Miljömålsrådets fördjupade utvärdering bör Naturvårdsverket ta fram en handledning för hur vattenförsörjningsplaner kan se ut. Troligtvis kommer denna nationella handledning i sak inte skilja sig så mycket från den handledning som Länsstyrelsen tagit fram (2006:99).
- SGU planerar en rapport under 2010 om myndighetens syn på vattenförsörjningsplaner.
- Länsstyrelsen kan komma att få en viktigare roll inom Tillsynsvägledning rörande MKN (Miljökvalitetsnormer). Miljökvalitetsnormer för vatten beslutades av vattendelegationen i Västerhavets distrikt den 15 december 2009.
- En stor del av strandskyddstillsynen har från och med den 1 juli 2009 gått över till kommunerna. Det finns därför ett behov av stora utbildningsinsatser för att överföra kunskap till kommunerna under 2010.
- Tillsyn över stängselgenombrott är delegerat till kommunerna i de flesta fall. Vägledningsbehovet är inte stort varför vägledningen varit av liten omfattning från naturvårdsenhetens sida hittills.
- Avloppsanläggningars påverkan på marina Natura 2000-områden är en komplex fråga, där kommunerna har en viktig roll och där behovet av vägledning är stort. Ytterst har också Länsstyrelsen ansvar för tillsynen över att Natura 2000-områden inte skadas. Länsstyrelsens berörda enheter har påbörjat ett arbete för att upprätta riktlinjer för egna bedömningar och till stöd för kommunerna.
- Naturvårdsverkets genomför en tillsynskampanj om enskilda avlopp i samarbete med kommuner och länsstyrelser under 2010 och 2011. Målet är att fler ska åtgärda sina avlopp utan förelägganden. Länsstyrelsen deltar i form av tillsynsvägledare.
- Jordbruksverket har givit ut nya föreskrifter om gödselspridning och lagring som gäller fr o m 1 mars 2010.(SJVFS 2010:01).
- Det råder osäkerhet om vilket framtida tillsynsansvar som kommuner och länsstyrelser kommer att ha på kemikalieområdet och vilket vägledningsansvar för tillsyn som Kemikalieinspektionen respektive länsstyrelserna får. Tidigast under våren 2010 förväntas Miljödepartementet presentera ett förslag på hur ansvaret för kemikalietillsynen ska fördelas. Grunden till förslagen är den så kallade Reach-utredningen. Ett samarbete har startat mellan Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen och länsstyrelserna med syfte att planera vilken tillsynsvägledning som bör tas fram i samverkan under 2010.
- I juni 2008 publicerades ett nytt luftdirektiv (2008/50/EC). Under 2010 ska förordningen, föreskrifterna och Naturvårdsverkets handbok om miljö kvalitetsnormer (MKN) luft ha reviderats till följd av det nya luftdirektivet. Länsstyrelsen deltar i luftvårdsförbunden och ger på detta sätt vägledning till hur övervakning (tillsyn av MKN) bör ske. Eventuellt får Länsstyrelsen i uppdrag att ta fram ett länsprogram för hur MKN ska kontrolleras som en följd av det nya luftdirektivet. Det blir då tydligare vilken vägledning som bör ges.
- Naturvårdsverket håller på att ta fram vägledning till följd av att ramdirektivet för avfall har reviderats. Naturvårdsverket håller även på att ta fram vägledning om hushållning med råvaror och energi.

- Socialstyrelsen bedriver under 2010- 2011 ett nationellt tillsynsprojekt om fastighetsägares rutiner för egenkontroll. Miljösamverkan Västra Götaland tar upp projektet som en del av sitt Inomhusmiljöprojekt 2010 och försöker verka för ett högt deltagande.
- 2010 görs en riktad aktivitet då Socialstyrelsen samverkar när det gäller uppföljning och utvärdering av kommunernas operativa hälsoskyddstillsyn. Länsstyrelsen kommer att rapportera resultatet av genomförda kommunbesök till Socialstyrelsen.
- Under 2011 planerar Socialstyrelsen för ett nationellt tillsynsprojekt rörande Buller - höga ljudnivåer.

Kulturmiljö

Det finns ingen sammanhängande "kulturmiljölag" i Sverige. Kulturmiljön omfattas i stället av flera lagar. För Länsstyrelsens del intar Lag (1988:950) om kulturminnen m.m. (kulturminneslagen) en central position. Denna lag reglerar bl a fasta fornlämningar, fornfynd, synnerligen märkliga byggnader och bebyggelseområden samt kyrkobyggnader, kyrkliga inventarier och begravningsplatser. Övriga "kulturmiljölagar" i vars tillämpning Länsstyrelsen medverkar är plan- och bygglagen, flera lagar om byggande av infrastruktur samt miljöbalken.

Riksantikvarieämbetet har det centrala ansvaret för tillsynsvägledningen beträffande kulturresevat, medan länsstyrelsen har den operativa tillsynen över de statiga kulturresevat och kommunen har den operativa tillsynen över de kommunala. Länsstyrelsen har dessutom ansvaret för tillsynsvägledningen i länet. Enligt 26 kap 3 § miljöbalken kan länsstyrelsen överlåta ansvaret för tillsynen av ett resevat till kommunen. I Västra Götalands län finns två statliga kulturresevat. Tillsynen över dessa har inte delegerats varför det inte föreligger något vägledningsbehov.

Livsmedelslagen

Under år 2010 kommer EU:s kontrollmyndighet Food and Veterinary Office att genomföra en General Audit i Sverige. Detta innebär att ett tiotal revisionsbesök som täcker många arbetsfält och ansvariga myndigheter inom området livsmedel, foder, djurhälsa och djurskydd kommer att genomföras. Slutsatserna kommer att leda till rekommendationer om åtgärder för att skapa en heltäckande kontroll av god kvalitet.

Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan har treårsperspektiv och uppdateras årligen. Den nationella kontrollplanen specificerar flera utvecklingsområden som berör Länsstyrelsen och kommunerna.

- Centrala verk ska samordna sin syn på lagstiftningen, t.ex. avseende detaljeringsnivå
- Utveckling av gemensam metodik av offentlig kontroll av intressenter
- Utveckling av gemensam syn på revision av offentlig kontroll

Arbetet med utvecklingsområdena har kommit olika långt, och många av områdena förtjänar att bearbetas noggrant och med stor förankring. Allteftersom arbetet framskrider kommer det att påverka kommunerna och kan därmed kräva tillsynsvägledning.

Kommunernas särskilt efterfrågade behov av vägledning

<i>Sakområde</i>	<i>Kommentar</i>
<u>Övergripande</u> Kommunbesök; Vägledning om hur man hanterar jäv i organisationen.	<i>Planeras 2010, ev drivs jävsfrågan speciellt</i>
Vägledning i enskilda ärenden, även sådana som senare kan komma att överprövas av Länsstyrelsen	<i>Skall ske löpande</i>
Branschinriktade utbildningar	<i>Sker bl a inom Miljösamverkan och PIK-projekt</i>
<u>Miljöbalkstillsyn</u> Inrättande och tillsyn av vattenskyddsområden	<i>Vägledning planeras 2010</i>
Vad innebär MKN och åtgärdsprogram enligt vattenförvaltningen	<i>Vägledning planeras 2010</i>
Dagvatten, t ex utsläppskrav	
Döda fiskar, hur hanteras detta?	
Vägledning gällande strandskydd, främst angående prövning av strandskyddsdispenser.	<i>Vägledning planeras 2010</i>
Hur tillvaratas naturvårdsintressen i kommunal planering etc. Biotopskydd och bygglov.	
Kontrollprogram vindkraft - biologiska effekter	
Täkter, främst husbehovstäkter.	<i>Miljösamverkans delprojekt 2010</i>
Biocider i processvatten	
Tillsynsmetodik för U-verksamheter	<i>Inte en fråga för Länsstyrelsen, möjligen för Miljösamverkan om efterfrågan kvarstår</i>
Enskilda avlopp; teknik och funktion	<i>Naturvårdsverkets kampanj, med stöd från Länsstyrelsen och MVG</i>
Generellt om energifrågor, val av energislag	<i>Miljösamverkans kampanj 2009/10</i>

Reach om kommunerna får tillsyn

Vägledning planeras

Juridik och rättsfall om riktvärden/
gränsvärden

Hantering av kulturmiljö vid
lovgivning; bygglov, enskilda avlopp
m.m.

*Länsstyrelsen fattar beslut enligt Lag
(1988:950) om kulturminnen mm
(kulturminneslagen). Samråd med
Länsstyrelsens kulturmiljöenhet bör ske
vid behov i samband med olika typer av
lovgivning som kan påverka kultur-
miljövärden. Endast kulturresevatnen
regleras inom ramen för miljöbalken.*

Livsmedelskontroll

Länsmöten – gärna på våren i stället för
hösten för att underlätta planeringen av
deltagande i gemensamma projekt

Planeras 2010

PIK-projekt

Planeras 2010

Samsynsprojekt

Planeras 2010

Aktuella frågor och regelförändringar.
Dessa kommer ofta med kort varsel.

Bedömning av kök i ”hemliknande
miljöer”

Planerade aktiviteter

Där inte annat anges är det Länsstyrelsen som ansvarar för aktiviteten.

Sakområde	Aktivitet	2010 vår	2010 höst	2011	2012- 2013
Övergripande vägledningsinsatser					
Enskilda ärenden m.m.	Stöd och råd Ge stöd och råd i enskilda ärenden och allmänt inom Länsstyrelsens vägledningsansvar.	X	X	X	X
Allmän information i aktuella tillsynsfrågor	Tillsynsdagar på 3 orter under våren 20 april i Göteborg, 21 april i Vänersborg samt 29 april i Mariestad. Om behov och intresse finns kan tillsynsdag hållas även på hösten t ex samordnat med något annat arrangemang.	april		X	X
Kommunernas tillsyn och kontroll enligt Miljöbalken och Livsmedelslagen	Uppföljning och utvärdering Uppföljning och utvärdering av bl.a. organisation, resurser, kompetens, ärendehantering vid ca 6 st. kommunbesök per år. Pågår kontinuerligt sedan 2001, fr.o.m. 2007 med större fokus på ärendehantering.	4 st Ale Herrljunga Lilla Edet Stenungsund	2 st Strömstad Tanum	X	X

Vägledning om aktuella frågor samt specifikt inom vissa ämnesområden	TVL-portal för utbyte av kunskap och erfarenheter Under 2010 kommer en TVL-portal att byggas upp där nyheter, länkar, domar m.m. inom tillsynsområdet ska läggas ut, både övergripande och inom vissa ämnesområden. Ämnessidor från start blir vindkraft och efterbehandling, därefter jordbruks-tillsyn och hälsoskydd. Kommunerna ska också kunna lägga in beslut, policydokument etc.	X	X	X	X
Förvaltningskunskap	Utbildning Återkommer ca vartannat år			X	
Rättsfall etc. Stöd ang. åtalsanmälningar	Möte med åklagare, polis m fl. Återkommer ca vartannat år			X	
Miljöbalkstillsyn - Hälsoskyddsfrågor					
Inomhusmiljöfrågor	Tillsynskampanj (MVG) se Miljösamverkans Verksamhetsplan 2010	X	X	ev.	ev.
Aktuellt om hälsoskydd	Hälsoskyddsdag Anordnas i samverkan med Socialstyrelsen och Västra Götalandregionens Miljömedicinska centrum (VMC).		X		

Sakområde	Aktivitet	2010 vår	2010 höst	2011	2012- 2013
Miljöbalkstillsyn – Vattenfrågor					
Vattenskydd	Stöd och råd Stöd till kommuner som själva beslutar om vattenskydd. Detta sker i flera vändor under processen. Arbeta för att fler kommuner ska överta tillsynsansvaret inom vattenskydd.	X	X	X	X
Vattenförsörjning	Stöd och råd Stöd till kommuner i arbetet med att ta fram kommunala vattenförsörjningsplaner. Ge synpunkter, ingå i referensgrupper etc	X	X	X	X
Klimatanpassning	Stöd och råd Länsstyrelsen kommer att få en central roll i det regionala arbetet med klimatanpassning. Några frågor är vattenförsörjning, vattenhushållning, översvämningar, effekter av ökad urlakning och utsköljning av miljöfarliga ämnen till vatten, risker för försämrade vattenkvalitet pga ökat läckage av näringsämnen till vatten.	X	X	X	X
Översvämningar och miljö- och hälsoskydd	Serviceprojekt, handledning (MVG) se Miljösamverkans Verksamhetsplan 2010	X	X		

Kommunernas arbete med skydd av vattentäkter	Utvärdering av kommunbesök, samt återkoppling om resultat Kommunbesök som genomfördes 2005-09 för att diskutera hur kommunen arbetar med skydd av vattentäkter ska utvärderas.	X			
Vattenskyddsområden, fastställande och tillsyn	Information Erfarenhetsåterföring inom Öresjö vattenskyddsområde i Borås, Ulricehamn och Herrljunga kommuner. Sker under förutsättning att beslut om vattenskyddsområdet kommer från Regeringen.	X	X		
Vattenskyddsområde för icke-kommunala vattentäkter	Stöd och råd Redovisning av förslag till arbetssätt efter avslutat projekt		X	X	
Tillsyn i vattenskyddsområden	Tillsynskampanj (MVG) se Miljösamverkans Verksamhetsplan 2010	X	X		
MKN i vatten	Stöd och råd Länsstyrelsen förväntar sig att det kommer att behövas tillsynsvägledning för hur miljö kvalitetsnormer i vatten ska kontrolleras och hur åtgärder ska sättas in vid eventuella överskridanden. Det är dock inte klart i dagsläget hur detta arbete kommer att bli.	X	X	X	X

Sakområde	Aktivitet	2010 vår	2010 höst	2011	2012- 2013
Miljöbalkstillsyn – Strandskydd och naturvårdsfrågor					
Strandskyddstillsyn	Kommunbesök Kunskapsöverföring genom enskilda kommunbesök, främst i samband med samhällsbyggnadsenhetens plansamråd då det oftast är byggnadsnämnden eller motsvarande som sköter strandskyddstillsynen.	X	X		
Strandskyddstillsyn	Seminarier Uppföljande utbildning om prövning av strandskydd, där även vägledning om tillsyn av strandskydd kommer att tas upp.		X		
Strandskyddstillsyn	Vägledningsmaterial Uppdatera vägledningsmaterial vad gäller strandskyddstillsyn.	X	X		
Koppling mellan strandskydd och vattenverksamhet.	Stöd och råd Strandskydd i vatten inom skyddade områden och vattenverksamheter ligger under Länsstyrelsen. Vägledningen kan ev. handla om gränsdragningen och om kopplingen till bygglovsprövning exempelvis när det gäller bryggor.			Ev X	Ev X
Strandskydd	Uppföljning och utvärdering Följa upp och utvärdera kommunernas arbete med strandskyddsärenden (prövning och tillsyn). Preciserar efter vilket behov som framkommer vid kommunbesöken.			Ev X	Ev X

Strandskydd	Stöd och råd Löpande vägledningsinsatser inom strandskydd.			Ev X	Ev X
Naturvård	Stöd och råd Riktade vägledningsinsatser inom prioriterade områden rörande Naturvård			Ev X	Ev X
Miljöbalkstillsyn – Avlopp och näringsämnen					
Enskilda avlopp	Nationell kampanj Insatser vid behov, stötta Naturvårdsverkets nationella kampanj (MVG och Länsstyrelsen)	X	X	X	
Enskilda avlopp	Informationsmöten Länsstyrelsen planerar att delta i informationsmöten till allmänheten rörande enskilda avlopp. Under 2010 planeras möten i samverkan med Orust och Tjörns kommuner	X	X	X	X?
Enskilda avlopp i Natura 2000-områden	Riktlinjer för bedömningar Ett arbete pågår för att upprätta riktlinjer för egna bedömningar och till stöd för kommunernas hantering av enskilda avlopp som kan påverka Natura 2000 (hav, sjöar och vattendrag)	X	X?		
Jordbrukstillsyn	Länsmöte Information om aktuella frågor inom jordbrukstillsynen	X (febr)		X	X
Växtodling/bekämpningsmedel	Utbildning Grundutbildning för inspektörer om växtodling och bekämpningsmedelsanvändning.		Ev X		

Sakområde	Aktivitet	2010 vår	2010 höst	2011	2012- 2013
Miljöbalkstillsyn – Energi och vindkraft					
Tillsyn energifrågor	Tillsynskampanj (MVG) se Miljösamverkans Verksamhetsplan 2010	X	X		
Vindkraft	Stöd och råd Lämna synpunkter i varje anmälningsärende rörande vindkraft som kommunerna prövar.	X	X		
Miljöbalkstillsyn – Täkter, massor och förorenad mark					
Täkttillsyn	Serviceprojekt (MVG) se Miljösamverkans Verksamhetsplan 2010	X	X		
Hantering av schaktmassor	Serviceprojekt, handledning (MVG) se Miljösamverkans Verksamhetsplan 2010	X			
Förorenade områden	Stöd och råd Tillsynsvägledning i enskilda ärenden om förorenade områden	X	X	X	X
Förorenade områden - sågverk som doppat med klorfenoler	Stöd och råd Vägledning till kommuner allmänt och i enskilda ärenden rörande tillsyn av sågverk som doppat med klorfenoler, med avseende på förorenad mark.	X	X		

Förorenade områden - riskkommunikation	Utbildning Utbildningsdag om riskkommunikation med utgångspunkt i förorenade områden. Planeras i samverkan med Rättsenheten		X		
Förorenade områden - juridiska och ekonomiska frågor	Utbildning Utbildningsdag om juridiska och ekonomiska frågor, t.ex. bolagsbildning och ekonomiskt ansvar, med utgångspunkt i förorenade områden. Planeras i samverkan med Rättsenheten.	Ev. X	X		
Förorenade områden – Bana-väg-projektet	Stöd och råd Tillsynsvägledning i Bana-Väg-projektet till berörda kommuner avseende åtgärder i olika bidragsärenden, kopplat till arbetet med utbyggnaden av E45 och järnväg.	X	X		
Miljöbalkstillsyn - Kemikaliefrågor					
REACH-tillsyn	Seminarium Ett seminarium för handläggare på länsstyrelsen och kommuner, då frågan om tillsynsansvar enligt REACH klarlagts.		X		
Karaktärisering av industriella utsläpp	Seminarium Ett seminarium om KIU, karaktärisering av industriella utsläpp, planeras med anledning av ny handbok som beräknas komma ut under 2010 med inriktning på företag och myndigheter.		X		

Sakområde	Aktivitet	2010 vår	2010 höst	2011	2012- 2013
Livsmedelskontroll					
Kommunernas tillsyn enligt Livsmedelslagen	Uppföljning och utvärdering Uppföljning och utvärdering av kommunernas kontroll. Utöver de gemensamma linjerna för fokus för inspektioner (se ovan) även kontroll av hur livsmedelsavgifterna används.	X	X	X	X
Utbildning i aktuella frågor	Länsmöte 1-2 länsmöten per år som arrangeras av Länsstyrelsen och en värdkommun gemensamt. PIK-gruppen diskuterar efter varje länsmöte vilka ämnen som kan vara aktuella att ta upp vid nästkommande möte. Ämne för 2010 års länsmöte blir mikrobiologiska risker i livsmedel.	X (april)		X	X
PIK-projekt	PIK-projekt Ett eller flera PIK-projekt årligen om intressanta kontrollområden. PIK-gruppen planerar projektet och sammanställer resultatet, som sedan publiceras i Länsstyrelsens rapportserie. Alla länets kommuner ges möjlighet att delta i projektet.	X		X	X
PIK-möten	PIK-möten Ca 4 möten per år. Exakt antal anpassas efter behovet.	X	X	X	X

Studieresa	Studieresa Studieresa som arrangeras av studieregruppen för att besöka ett gårdsslakteri och ett mejeri.		X		
Distribution av portionsförpackad mat	PIK-projekt Projektet kommer att undersöka temperaturer i portionsförpackad mat som levereras till enskilt boende i kommunal regi.	X			
Förändringar av rapporteringskrav	Länsmöte/seminarium Eventuella förändringar av rapporteringskrav vid rapportering till central myndighet (en nationell projektgrupp arbetar med ny rapportering)			Ev X	
Regelverk - livsmedelskontroll	Information/utbildning Eventuella förändringar i regelverkets detaljeringsnivå			Ev X	Ev X

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN